

2025 FEBRUARY

CURRENT ISSUES

හැඳින්වීම

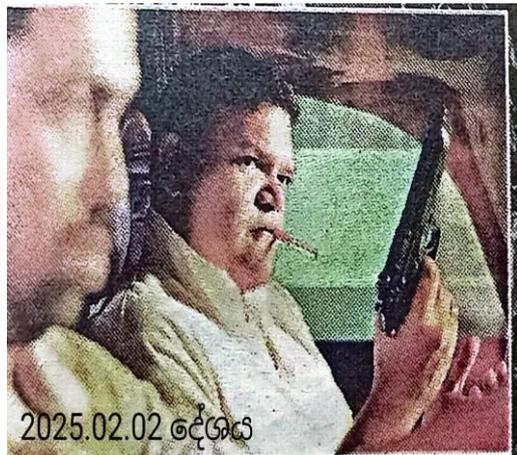
මද්‍යසාර සහ මත්ද්‍රව්‍ය තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය (ADIC ආයතනය) වසර 30 කට වැඩි කාලයක් දුම්වැටි, මද්‍යසාර සහ අනෙකුත් මත්ද්‍රව්‍ය වලින් ජනතාව නිදහස් කර ගැනීම සඳහා විවිධ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරමින් සිටියි. එම වැඩසටහන් අතර දුම්වැටි මද්‍යසාර හා අනෙකුත් මත්ද්‍රව්‍ය භාවිතය ප්‍රවර්ධනය වීමට බලපාන සාධක නිරන්තරයෙන් සොයා බලා ඒ පිළිබඳව ජනතාව සහ අදාළ බලධාරීන්ගේ අවධානයට යොමු කරමින් ඒවායේ බලය අඩු කිරීමටත් එම බලපෑම් නතර කිරීම සඳහාත් කටයුතු කරයි.

ඒ අනුව ආයතනයේ පුස්තකාල හා තොරතුරු අංශය විසින් ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන පුවත්පත් වන සිළුමිණ, දිනමිණ, දිවයින, මව්බිම, ලංකාදීප, අද, අරුණ, මොණරා ආදී පුවත්පත් දිනපතා විශ්ලේෂණයක් සිදු කරයි. මීට අමතරව විද්‍යුත් මාධ්‍ය නාලිකා කිහිපයක්ද නිරීක්ෂණය කරයි. එහිදී පහත කරුණු පිළිබඳව අවධානය යොමු කරයි.

- දුම්කොළ, මද්‍යසාර හා අනෙකුත් මත්ද්‍රව්‍ය ප්‍රවර්ධනය කිරීම
- දුම්කොළ, මද්‍යසාර හා අනෙකුත් මත්ද්‍රව්‍ය භාවිතය අධෛර්‍යමත් කිරීම
- දුම්කොළ, මද්‍යසාර හා අනෙකුත් මත්ද්‍රව්‍ය භාවිතය සම්බන්ධයෙන් ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීම
- දුම්කොළ, මද්‍යසාර හා අනෙකුත් මත්ද්‍රව්‍ය සම්බන්ධයෙන් වැටලීම් සිදුකිරීම

මෙම වාර්තාව තුළ ඉහත කරුණු පුවත්පත්වල වාර්තා වී ඇති ආකාරය කෙසේද යන්න සම්බන්ධව සඳහන් වී ඇත. මෙහි අරමුණ වන්නේ පුවත්පත් තුළ දුම්වැටි, මද්‍යසාර සහ අනෙකුත් මත්ද්‍රව්‍ය වලින් සිදුවන ප්‍රවර්ධනයන් අවම කිරීම සහ මත්ද්‍රව්‍ය නිවාරණය සම්බන්ධව සිදුවන ධනාත්මක පළ කිරීම් පිළිබඳව ජනතාව සහ අදාළ බලධාරීන් දැනුවත් කිරීමයි.

PRINT MEDIA PROMOTIONS

සිගරට් සහ මද්‍යසාර
භාවිතා කරන
දර්ශන ඇතුළත්
වික්‍රම පටි ඔබට
පවසන්නේ එහි
අධ්‍යක්ෂකවරයා
බොහෝ දුරට
සිගරට් සහ මද්‍යසාර
සමාගම් වල
කොන්ත්‍රාත්තුවක්
ඉටු කරන බවයි.
එවැනි වික්‍රම වල
දර්ශන පුවත්පත්
වල පළ කිරීමෙන්
ඔවුන්ද එහි
කොටස්කරුවන්
බවට පත් වේ.

පුවත්පත් තුළින් ඇතැම් කතා පුවත් පළ කිරීමේදී යොදා ගන්නා වාක්‍ය රටාවන් මඟින් මද්‍යසාර ප්‍රචාරණය වීම හා පාඨකයා තුළ වැරදි සමාජ අවබෝධයන් ඇති විය හැක.

සාදයේ සල්ලි

ඉල්ලුම මෝස හිඳිලා

■ මීරිත මිනිසුන් පුළුල්ව පිළිගැනීමට ආරම්භය

සුඛද හමුදාව සාහසික වූ ඇතැම්වලට රැකියාවේ පෙරාතුව නිවසට යාමට සුදුසුම මුද්‍රාණ සංවිධානයන්ගෙන් එම ඉඩ ලැබුණේ නැත. තමන් හා එක්ව සතුටු වී රාත්‍රී ආහාරයද ගෙන යන ලෙස ඉල්ලීමක් ඉදිරිපත්විය.

ඉල්ලීම ප්‍රතික්ෂේප කළ නොහැකිවූ නිසාද මෙහි කතා නායකයාද එම එක්වීමේදී, මුද්‍රාණ විනෝද සල්ලිය මෙහිත් හමුවී එවකට අවස්ථාවට පත්වීමේදී පැහැදිලි පාවිච්චි නො ගැනීය. අන්තිම මෝසය කැවීණි. ඒ සමඟ සංසාදයේ සාමාජිකයන් ඉපේ කතානායකයාගේ කතාට කොපුරා කීමේ මුද්‍රාණ පානය සඳහා ගිය වියදම් සඳහා එක් අයකුගෙන් රුපියල් දෙදහස බැගින් අය කරන බවයි.

එය ඇසුරුම් පූර්ණ වූ මුද්‍රාණ පුස්තකවලට, අගේ සමත් නැත. අතර සිමුණු මුද්‍රාණ ගෙන ආවේද නැත. මේ ආරාධනයට එක්වීමේදී මේ වෙත කිසිවක් කළ නොහැකි බව මුද්‍රාණ විනෝදයා කීවේය. ආරාධනය කළ සංවිධානයට දෙකක් කියා තිබීම බලා පිය නැතිය.

මුද්‍රාණ සහයක් සමඟ පසුව පැවසුවේ මින් ඉදිරියට සුඛද හමුදාවක් සඳහා යන කිසි තැනකින් වතුර උදුරුවන්නේ නොවී එන්නට තමන් ඉටාගත් බවය.

සුරැකි මිනිසුන් එකක එළිවෙතකම් ධූර්වගෙන

■ සරණාගත - එම ආකාරයට මුද්‍රාණ විනෝදයා සඳහා සහයක් සැපයීමට සුදුසුම මුද්‍රාණ සංවිධානයන්ගෙන් එම ඉඩ ලැබුණේ නැත. තමන් හා එක්ව සතුටු වී රාත්‍රී ආහාරයද ගෙන යන ලෙස ඉල්ලීමක් ඉදිරිපත්විය.

ඉල්ලීම ප්‍රතික්ෂේප කළ නොහැකිවූ නිසාද මෙහි කතා නායකයාද එම එක්වීමේදී, මුද්‍රාණ විනෝද සල්ලිය මෙහිත් හමුවී එවකට අවස්ථාවට පත්වීමේදී පැහැදිලි පාවිච්චි නො ගැනීය. අන්තිම මෝසය කැවීණි. ඒ සමඟ සංසාදයේ සාමාජිකයන් ඉපේ කතානායකයාගේ කතාට කොපුරා කීමේ මුද්‍රාණ පානය සඳහා ගිය වියදම් සඳහා එක් අයකුගෙන් රුපියල් දෙදහස බැගින් අය කරන බවයි.

මද්‍යසාර සමාගම් විවිධ ආකාරයෙන් කාන්තාවන් රැවටීමට ලක් කරයි. ඇතැම් පුවත්පත් වල කාන්තාවන් මද්‍යසාර භාවිතා කරන රූප පළ කිරීම මඟින් කාන්තාවන් තුළ මද්‍යසාර භාවිතය උසස් යැයි වැරදි සම්මතයක් ඇති කරවමින් ඊට යොමු කරවීමට පුවත්පත් සමාගම් වලට උදව් කරයි.

PRINT MEDIA PREVENTION

ADIC reveals economic and health cost of liquor and tobacco use

INCURRING a staggering amount of annual economic loss of Rs. 241 billion, which is 1.5% of the country's Gross Domestic Product (GDP), Sri Lankans spend Rs. 1,210 million on arrack, beer and cigarettes daily, according to a survey conducted by the Alcohol and Drugs Information Centre (ADIC).

The statistics revealed that people between the age of 15, 6 years and above 40 years spend Rs. 510 million on arrack, Rs. 180 million on beer, and Rs. 520 million on cigarettes per day.

According to the ADIC, income that generated from alcohol use in 2022 was Rs. 165.2 billion but the health and economic cost for that year for the alcohol use was Rs. 237 billion.

This includes direct health-care costs and indirect costs such as absenteeism, presenteeism, and decreased labour force productivity.

When considering the districts included in the survey, the highest percentage of alcohol users was reported from Colombo (35.8%) while the second high-

est percentage was observed in Kandy (33.5%). The lowest number of alcohol users was reported in Jaffna (21.4%), the survey revealed.

The survey has also found that beer is the most popular type of alcohol product, which accounted for 53.8%, and second popular beverage is arrack that was 42%.

According to the survey, 35.6% people initiated alcohol use during big matches, parties, and other large gatherings and 32.8% due to peer influences for onset alcohol use.

While consumption of these beverages is an underlying cause and contributing factor to a number of diseases and injuries, leading to three million deaths globally each year, Sri Lanka has a significant burden of alcohol-related harm, with alcohol consumption responsible for 4,201 deaths per 100,000 people each year from non-communicable diseases and injuries, including liver cirrhosis, which accounts for 2,880 deaths per 100,000, road traffic accidents that reported

675 cases per 100,000 and cancers account for 646 cases per 100,000.

According to ADIC, 40 to 50 people die every day and 15,000-20,000 deaths are reported annually in Sri Lanka due to alcohol consumption. The ADIC report, which highlighted an urgent need for a multi-sectoral approach to reduce the health and social burden of alcohol, revealed that due to alcohol use the labour force has decreased by 57%.

More Page 2

හොකළ යුතු වෙළෙඳුමෙන් යැපෙන බොදුබ රාජ්‍යය

මේ රටේ මිනිස්සු යනු කන්න නැතත්, ඇතිනි නැතත්, අසාධක පිරිවෙන්නට ඇතැක්ක වෙතො, අපේකසු කැමිමෙන්ම දුමකිමිනා, ඒ අනුවමෙන් සමීප සතුලතොම දුටු විදුමිනි කිසිමට නොනැසුණිලන, සංදි අද් බැටුන් කරන, නිසිදු අද් ලොකුකරමට නැතන 'අටමිමින' වැනිකි.

ඒ බැව් හැටි යන්නේ, මධ්‍යසාර සහ මත්ද්‍රව්‍ය භාවිතයේ මධ්‍යස්ථානය වීසිත්, ඉහුන්, නිකිත් කරන ලද්දේ වැඩිපමණ අයුරින් ඉපයානි නිසාව බලන විටදී, ශ්‍රී ලංකාවේ මිනිස්සුන් විතරට දැවැන්දු අතරින් 121ක් මධ්‍යසාර සහ දුම්වැටි අනුභවයින් විදුමිනි කරන බව එකී වාර්තාවේ සඳහන්ය. එය වසරකට ඇති දින ගණනින් ඉපය කළ විට ඉපය ඇත්තේ සුචරිම සහ දුම්වැටිම පිසීම වසරකට කෙටි 44,000කට වැඩිපුර විදුමිනි කරයි. උන්කි ගණන් සීලවී දැක්වෙන්නේ නිකායානුකූලව ඉලව්වි වන මත්පැන් සහ දුම්වැටි ආදිය වෙනුවෙන්ම, ඇදුන් අදෙක් ගානේ පෙරෙස්, වෙලුක් උලුක් ගානේ පෙරෙස්, ගමන් ගමන් ගානේ විකිණෙන කඩිපුර ගෙවත් ඇතිකින මත්පැන්වල 'පිරිවැටුම' උක්ක අගයට ඇතුළත්ව නැති අතර මත් පැන් සඳහා අපේ මිනිසුන් විදුමිනි කරනු ලබන මුදලද යම් වෙලකින් නිසි පරිදි ඉපයන කළේ වී කම් ඉපේ

උන්දැලා සිය මේමිදුමක් සත්කර්මයක කරගැනීමට වසරකදී දැන් වැය දැවැන්දු කෙටි හැන්කැලකක් දුටු අන්මිමය හැකිය.

මිලියන 21ක් වන ශ්‍රී ලංකාවේ සමස්ත ජනතාවගේ දිනක වැයදීම මිලියන 11.9ක් වැඩි ගණන් බැලිය හැක. ශ්‍රී ලංකාවේ දිනක මත්පැන් සහ දුම්වැටි පැන් වැයදීම දැවැන්දු කෙටි 121ක් යනු මිලියන අලුසිත් ගන්වීම 1.21කි. ඒ අනුව මේ රටේ මිනිසුන් සිය විදුමිනිත් (ඉපයන් එකක් පමණ වැය කරනුයේ දුම් හෝ මත්වතුර කීමටය.

මේ රටේ රිදු විසු ජනයා රා පොදුත් නොලැබෙන්නේ සිය වටිනා රටාවේ යම් තැනකදී පමණක් එය පවිසා කරන්නේද, ඉදු මෙරට බහුතරයකගේ ජීවන රටාවේ සුදුසුකර්මයක් ලැබී ඇත්තේ මත්වතුරටය. ඒ 'නැලකෙන්නී ඇබ්බැහි' ව මෙරට ඇද දැමීමේ මෙරට නැලක කළ බවකීර් ජාතින් විසිනි. සාහුතිසිකාරයා මෙරටට එනතුරු 'අටක' කියා වටිනාත් මෙරටටයන්නේ මබ්දුමක්මෙන් කිසි වගක් දැක්වේ නොවේ. සාහුතිසිකාරයන්ද, උන්වැටිකිද, ඉඹුසිකිද ඉපේ උන්ගේ කපේ ඉරක්කු මෝකලය ගො 'වු ඉන් වන්' ලාකක් ගන්නේය. එකක් උන් මත්පැන් නිකිගන කර එකී බිදු ආදාමෙන් අනුසු මුදලය. අනෙක නම් අප රටවැසියා 'මේබිදු

ජාතික' මටට පත්කර මවුන්ගේ ගෙකිය හා ජවය මොටකර දැමීමටය.

දුම්වැටියේ කනාවද එපේය. මෙරට මිනිසුන්ගේ මබ්දු කෙණයේ 'සියරට' කියා වටිනාත් කිසිඉපේ නැත. අපේ ඇත්තේ දුම්කොළ බිටුවේ නැත. නමුත් උන්වැටිත් මෙරටට දුම්කොළ දුටු පවිසියා සහ 'සියා' හැන්දේ දුන්කේය. ඉ-ඉකිත් දුම්කොළ වඩාම මෙත්ම සියරට නිකිණිකරමටද මෙරට නොනැගින්නේ කරමින් ලංකා දුම්කොළ සමාමත් ගෙවත් සී.වී.සී. සමාමතද බිහි කළේය.

1948දී අප සුද්දුගෙන් නිදහස ලබාගත්තේද සුද්දු අපට ඇමරිකානු කළ මත්වතුරෙන් හෝ දුම්වැටියෙන් නිදහස් වීමට අපට නොහැකි විය. නිදහස ලැබීමෙන් පසු බිහිවූ ආම් රජයක්ම සිය භීතවතුන් බැරි ලැබියෙන්මින් සත්කර්මයක් කළ අතර (එනමින් රජයට එය අදළ නැත) සිය රජය විදුමිනි පියවර ගැනීමට මත්වතුර හා දුම්වැටියෙන් එන බිදු ආදාම මෙම දැනට විනා එකීන් සිදුවන විසින් සඳහා එකීන් ජනතාව සහමුලින් මුදාහැනීමේ වැඩබිලිවෙන්නේ එක කකේ නොවේය. අදටද මේ පෙණකුසු දැවෙන පල්ලි සහ වතුමුදු දියවෙන පල්ලි, පොකී උන් බිබිහිකෙන් කනන, උන්ගේ අනාගතයන් අදුරු කරන, බිහිදැවැන්දුත් හඬවන මේ පල්ලිවලින් කම්

බිදු නොවන ගෙන රාජ්‍ය පේක්ක වැටුල ආදිය පිරිමසා ගන්නවා විනා එකීන් කෙර ගැනීමක් කිසිදු ආණ්ඩුවක් විසින් පොයාගනු ලැබී නැත.

බුරුපාණන් විනාගත් නොකළ යුතු වෙළෙඳුමක් ලෙසින් 'මත් වෙළෙඳුම' දක්වා ඇත්තේ වුවද මේ මොදුරු රජයෙන් පොකීවු රජවෙලි පිරිමසාගන්නේ ඒ වෙළෙඳුමෙන් එන මුදලිනි. කිසිදු නිරිසාගන්නේ නොවේ මේ 'වමකේ කරවන' කල්ලිවලට සිය හාණියකරයන් අදේ හැරුමට රජයට සිදුවී ඇත්තේය.

නමුත් ඉන් පොකක් වී ඇත්තේද?

2022 වසරේ එක්සත් ජාතින්ගේ සංවර්ධන වැඩසටහන විසින් සිදුකළ අධ්‍යයනයකට අනුව මධ්‍යසාර නිසා සිදු වූ ආර්ථික සහ පෞෂික පිරිවැය දැවැන්දු බිලියන 237 ක් වන අතර එම වසරේ මධ්‍යසාර බිදු ආදාම වී ඇත්තේ දැවැන්දු බිලියන 165.2ක් බවත් එම ආයතනය 2019 සිදුකළ අධ්‍යයනයකට අනුව දුම්කොළ නිසා සිදු වූ ආදාම සහ පෞෂික පිරිවැය දැවැන්දු බිලියන 214 ක් වන අතර එම වසරේ සියරට බිදු ආදාම දැවැන්දු බිලියන 92.9 ක් බවත් මධ්‍යසාර සහ මත්ද්‍රව්‍ය නොනැදුරු මධ්‍යස්ථානය විසින් නිකුත් කළ අදළ නිර්වදනපේ දැක්වේ.

අයවැයෙන් දුම්වැටි හා මද්‍යසාර සඳහා විද්‍යාත්මක බදු වැඩිකිරීමක් ඕනෑ

- මද්‍යසාර සහ මත්ද්‍රව්‍ය තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය

ඉහළින් පවතින වර්ධනය ආකීර්මය මංගල අවස්ථාවකට දුම්වැටි සහ මද්‍යසාර සඳහා විද්‍යාත්මක පදනමක් මත බදු වැඩි කිරීමක් මගපොයාගැනීමට සිටින බව මද්‍යසාර සහ මත්ද්‍රව්‍ය තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය සඳහන් කරයි.

දුම්වැටි සහ මද්‍යසාර සඳහා බදු පනවන විමකින් පසුවත් මේ පැරණි අවස්ථාව යම් කාලීන දුරකථන කිරීමට සහ රජයේ ආදාම වැඩි කරගැනීමට රජයට, අවස්ථාවක් නිසාම බව එම සංවිධානයේ වාර්තා අධ්‍යයන කිරීමෙන් ද පෙනේ. මෙහා සඳහන් කළේය.

2022 වර්ෂයේ මධ්‍යසාර සඳහා වසරකට රජයේ සමස්ත බදු ආදාමේ 15% කින් වැඩි වී ඇත්තේ 2022 වර්ෂයට සාපේක්ෂව 2023 සාමාන්‍යයේ මද්‍යසාර සහ මත්ද්‍රව්‍ය මත ගාස්තු ආදාමේ 15% කින් වැඩි වීමට මේ වැඩිපුර වැඩි කිරීමට රජයට අවස්ථාවක් නිසාම පැහැදිලි විය බවද මෙහා සඳහන් කරයි.

2022 වර්ෂයේ 15% කින් වැඩිපුර ආදාමේ 2023 වර්ෂය අවසන් වන විට 10% දක්වා පහත වැටී ඇති බව පෙන්වූ බවත් එම සාමාන්‍යයේ මද්‍යසාර සහ මත්ද්‍රව්‍ය මත ගාස්තු ආදාමේ 15% කින් වැඩි කිරීමට රජයට අවස්ථාවක් නිසාම පැහැදිලි විය බවද මෙහා සඳහන් කරයි.

මද්‍යසාර හා සියරට බිදු ආදාම මුදලින් ඉපයන බදු මුදල මද්‍යසාර සහ දුම්වැටි නිසා සිදු වන හානි දුරුකර සහ ගැනීමටත් ප්‍රමාණවත් නොවන බව UNDP ආයතනය සිදු කළ අධ්‍යයනයකට අනුව මද්‍යසාර නිසා සිදු වූ ආදාම සහ පෞෂික පිරිවැය රජයට මිලියන 237 ක් වන අතර එම වසරේ මද්‍යසාර බිදු ආදාමේ රජයට බිලියන 165.2ක් වේ.

මේ සාපේක්ෂව වෙනස් කිරීමට කම් විද්‍යාත්මක මුදලක් සංචා වැඩි කළ යුතු බව පෙන්වන සංවිධානය අනුව ආයතන මිනිසුන් සහ අනි අතර මිනිසුන් පදනමකින් බිදු වැඩි වීමේ සංචා මද්‍යසාර සහ දුම්වැටි මුදලින් සිදු වන හානි අඩු කිරීමට රජයට අවස්ථාවක් නිසාම පැහැදිලි විය බවද මෙහා සඳහන් කරයි.

ඉහළින් පවතින මද්‍යසාර සහ දුම්වැටි සඳහා බදු වැඩි කිරීමක් සිදු වීමේ සංචා මද්‍යසාර සහ දුම්වැටි නිසා සිදු වන හානි දුරුකර සහ ගැනීමටත් ප්‍රමාණවත් නොවන බව UNDP ආයතනය සිදු කළ අධ්‍යයනයකට අනුව මද්‍යසාර නිසා සිදු වූ ආදාම සහ පෞෂික පිරිවැය රජයට මිලියන 237 ක් වන අතර එම වසරේ මද්‍යසාර බිදු ආදාමේ රජයට බිලියන 165.2ක් වේ.

නව රජයේ මංගල අයවැයෙන් මද්‍යසාර සහ සීගරට සඳහා විද්‍යාත්මක පදනමක් මත සුරාබදු වැඩි කිරීමක් සිදුකළහොත් රටට වාසිදායක බවක් අත්වේ.

සුරාබදු ආදායම ඉහළ නැංවීම කුසින් දුම්කොළ සහ මද්‍යසාර භාවිතා කරන පිරිස අඩු වන බව පැහැදිලි වේ.

මොනරා
සුරාබදු ආදායම ඉහළ නැංවීම කුසින් දුම්කොළ සහ මද්‍යසාර භාවිතා කරන පිරිස අඩු වන බව පැහැදිලි වේ.

මත්පැන් සීගරට දැවක බිඳු කෝට් 121ක්

ADIC හෙට් 2025

DIGITAL MEDIA PROMOTIONS

Salena Nuwan (සැලෙනා නුවන්) | Episode 227 | 08th February 2025

දෙරණ නාලිකාවේ සති අන්තයේ විකාශය වන සැලෙනා නුවන් ටෙලි නාට්‍ය තුළ මධ්‍යසාර ප්‍රචර්ධනය කරන ආකාරය.

Recondition Kella || EPISODE 51 || රිකන්ඩීශන් කෙල්ල || 08th February 2025

ස්වර්ණවාහිනී නාලිකාවේ සති අන්තයේ විකාශය වන රිකන්ඩීශන් කෙල්ල ටෙලි නාට්‍ය තුළ මධ්‍යසාර ප්‍රචාරණය කරමින් කාන්තාවන් ද මෙයට හසුකර ගැනීමට ගන්නා උත්සාහය.

Maayavi (මායාවී) | Episode 113 | 07th February 2025 | Sirasa TV

සිරස නාලිකාවේ සතියේ දින වල විකාශය වන මායාවී ටෙලි නාට්‍ය තුළ මධ්‍යසාර භාවිතය ප්‍රචර්ධනය කරන ආකාරය.

2006 අංක 27 දරණ දුම්කොළ සහ මධ්‍යසාර පිළිබඳ ජාතික අධිකාරී පනත මගින් දුම්කොළ සහ මධ්‍යසාර ප්‍රචාරණය තහනම් කර තිබියදීත් රූපවාහිනී නාලිකාවල මධ්‍යසාර ප්‍රචාරණය කරන ආකාරය සහ කාන්තාවන් මේ සඳහා පොළඹවා ගැනීමට දරන උත්සාහය

ජන මාධ්‍යයක

සමාජ

මෙහෙවර

නම්!